

Prologus in abachuc

Incipit expositio plogi in abachuc prophetam.

Quatuor prophete. In isto plogo quedā tangunt q̄ referunt ad pphetā. z quedā q̄ ptinent ad pphetā. z p̄ tangunt duo q̄ fferunt ad pphetā primū est puenientia quarūdam aliarū pphetia

cu cum ista qd̄ notat in principio. scdm̄ est puenientia expeditiois dīa quod notat: ibi De naum zc. Post modū tangunt ea q̄ ptinet ad pphetam z p̄ tangit nois puenientia: ibi. Qui vlt̄ ex eo. scdo exprimitur puenientie causa: ibi. Null̄ ei tā anda ei voce zc. vbi q̄si in culpa de blasphemā cū d̄r. Vide q̄temeraria vox sit. S̄ infra vsus sinez plogi excusat. tercio nota tur q̄ spū pphetico loquit̄ cū pphete i-telligentia: ibi. Nec nō aiaduertendum vbi elidit falsaz mō-tani doctrinā dupl̄ p̄ se cū dicit. Intel ligit qd̄ videt. scdo apli aucte ibi. Dñ̄ z apls zc. Quarto oñ d̄t̄ p̄tra q̄s intendit pphetare: ibi. Illud quoc̄ disce zc. Qui to q̄ tēpe fuit: ibi. Et vt scias quoc̄ eo zc. Sexto q̄ intelligē-tia dictoz̄ ex causis est sumenda dicēdi. excusat euz̄ Hiero. dū dicēdi causas ex ponit: ibi. Interim fm̄ l̄fam zc. Ultio

multipliciter ondit q̄ nullus dz̄ turbari p̄tra dñm̄ si nō sta-tim de tribulatiōe eruit: ibi. Et quō si egrotus zc. His vlt̄is expositiōis l̄re insistant̄ z p̄transientes plana expo-namus obscura. b̄ Zacharias in medio. ix. a. z circa finē xij. c̄ Dionibus tuis. loquit̄ ad chromatū ep̄m̄ ad cu-tus instantiā p̄mentat̄ est librū istū. z sicut credo p̄menta-rio p̄posuit plogū istum. Dñ̄ glo. in principio libri. Com-mentat̄ Hiero. osee: iohel z amos abdiam z ionam pam-machio. sup̄ naum micheā sophoniā z aggeū paule z eu-stochio. sup̄ abachuc chromatio zc. Dñ̄ in originali inci-pit sic plogus. Primū chromatū ep̄oz̄ doctissime zc. z in-fra in eodē plogo d̄r. Illud quoc̄ disce q̄ semel a me vio-lenter exigit̄ q̄si quosdā gradus z scalas ad altiora intē-ti hystoriā tibi interpter. d̄ Ad discip. iusticie. i. ad con-tentionē vel disputatiōez̄ de iusticia neglecta. ē Quare osten. mibi zc. videre. i. quare me tam diu viuere pmisisti vt viderem. ē Iniquitatē impioz̄. f̄ Laborēz̄ op-pressoz̄. ḡ Non puenit ad finē iudiciū. q̄ finis iudiciū est iuste iudicare. h̄ Vides q̄temeraria vox sit. de ista temeritate excusat eū Hiero. infra sicut tactū est supra in diuisione: z vere temeraria est q̄tum ad sup̄ficiē l̄tere: vñ subdit. i. Et q̄dammodo. i. sup̄ficialiter. k̄ Blasphe-mantis. i. vituperantis vel reprehendentis. Blasphe-mare tria signat que habent̄ per hunc versum. Blasphe-mo cul-po vel detraho vel reprehendo. l̄ Aduersus figulum.

Roma. ix. Nunquid dicit figmentis ei qui se finxit quid me fecisti sic Hiero. xvij. Sicut lutum in manu figuli. sic vos in manu mea domus israhel. m̄ Necnon z hoc animaduertendū. Hoc ostendit. q̄ spū pphetico loqui-tur per quem sibi dictoz̄ suoz̄um intelligentia reuelatur.

pa tanta rez̄ vsq̄ iniquitas. Vociferabor ad te vi pati-ens z nō saluab. Quare on-disti mihi iniquitatē z labo-rē vidē. Lacerata ē lex z nō puenit vsq̄ ad finē iudiciū q̄ ipi p̄ualet aduers̄ iustū iō egrediet̄ iudiciū puerſū Vides q̄temeraria vox sit z q̄d̄amō blasphemant̄ crea-torē suū ad iudiciū puoca-re: z vas fragile aduers̄ fi-gulū: cur tale vlt̄ tale factuz̄ sit disputare: Necnō z hoc aiaduertēdū: q̄ assumptio vlt̄ pond̄ q̄ ḡuia iā eē dixi-mus: p̄p̄hevisio ē: z aduer-suz̄ mōtani dogma puerſuz̄ intelligit qd̄ videt: nec vt amens loquit̄: nec more in-sanientū feminaz̄ dat sine mēte sonū. Vñ z aplus iu-bet vt si p̄phetantib̄ alijs alij fuerit reuelatū. taceant q̄ prī loquebant̄. Et statī nō ē inq̄t̄ dissensionis dē s̄ pacis. Ex q̄ intelligit̄ cuz̄ quis ex voluntate reticet z alijs locum dat ad loquen-dū: posse z loq̄ z tacere cuz̄

ctu. p̄ Sonū. verboz̄ quasi nō valens in loquēdo co-hibere spiritum suum Proverb. xxv. g. Sicut vrb̄ patēf z absq̄ muroz̄ ambitū. ita vir qui non p̄t̄ in loquēdo cohibere spiritum suum. Et istum duplicem errorem eli-dit p̄ auctoritatem apostoli sumptam de. j. Cor. xiiij. Con-tinua literā sic. Non loquit̄ vt amens aut vt femina insani-ens. q̄ Vnde scilicet vt apparet prophetas z doctoz̄es non ita loqui. r̄ Et id est etiā. s̄ Apostolus iubet. j. Corinth. xiiij. t̄ Vt si p̄phetantibus alijs alij fue. reue-latum tace. qui prius loquebant̄: p̄ hoc q̄ dicit reuelatum fuerit elidit primū erroz̄ scilicet q̄ p̄phete nō intelligerēt que dicebant. p̄pheta em̄ est rerū latentū p̄teritaz̄ vel p̄-sentium vel futuraz̄ diuina inspiratiōe manifestatio. Se-cundum aut̄ scilicet q̄ p̄p̄he loquerent̄ vt amētes cohibe-re spm̄ nō valentes p̄ter elidit arguens ex his v̄bis apli z dicens. v̄ Ex quo intelligit̄. p̄ hoc. s̄ q̄ fm̄ verbū apli q̄ loq̄bat̄ tacet̄ z alios loq̄ pmittit. ā Cū q̄s ex volun-tate reticet. nō inuitus aut coactus. b̄ Et alijs lo. dat ad loquendū. intelligit̄ inq̄ h̄mōi. c̄ Posse z loq̄ z tacere cū velit: vñ. j. Cor. xiiij. Spūs p̄phetaz̄ p̄phetis subiecti s̄ Glosa. Spiritus sanctus qui vnus est sed pluraliter dicit̄ p̄pter multos prophetas quos replet vel propter plura dona eius subditus est prophetis: vt q̄si volunt loqui pos-sint z non cogit eos sicut phitonicus clamare aliqua vel subtricare. de habente aut̄ spm̄ phitonici dicit̄ hic.

Liber Abachuc

cūdo b̄ p̄firmat per at̄tem: ibi. **Q**d intelligēs l̄ra sat̄ p̄z. **S**ciens cle. sue pon. fm q̄ ordinat in finem. **A**l̄q̄ men. fm q̄ mō debito ordinat. **S**c̄dm id q̄ miscōiaz cōsecur̄ est. j. **T**himo. j. f. **I**deo miscōiam cōsecur̄ sum vt in me primū oñderet x̄pc̄ lesns omnē patiam ad informa

tionē eoz qui credi-
turi sunt illi in vitaz
eternā. **S**z nō
deficiam. ij. **C**oz. iij.
f. **E**t b̄ndicit de
um oī tpe. ij. **C**oz. j.
a. **B**ndict̄ deus r̄c.
p̄s. **B**ndicat d̄m in
om̄ tpe **T**hob. iij.
Dni tpe b̄ndic̄ deū
Kui p̄seuerave
rit **M**athej. x.

Et gloriat̄ in la-
bore z dolore. ij. **C**o-
rinth. xij. **L**ibenter
gloriabor in infirmi-
tatib̄ meis. **M** **E**t
cum hiere. dic̄ **H**ie-
remie. xx. vbi nos
habem̄. **I**am olim
loquor vociferans.
iniquitatē z vastita-
tem clamito dic̄ glo-
sa **P**iero. q̄ sic inci-
pit. lxx. qz amaro v-
bo mō ridebo p̄ua-
ricatōez z miseriam
inuocabo. **N** **E**t
quō al̄. s. pusillanī
mīs z carnalis.

Inuocat deum
vt a p̄ntib̄ tribulati-
onib̄ eū eruat et im-
minentes repellat.
Sic sanct̄ vir et
bellator inuict̄: sic
hieremias z paulus
qui dicebat ad **R**o.
viii. g. **Q**uis nos se-
parabit a charitate
x̄pi. tribulatō an an-
gustia r̄c. **Q** **E**t
exercendū se. q̄rum
ad sustinentiā.

Et p̄bandū. q̄tū
ad p̄stantiā. **S** **T**ribulatōez z miseriaz inuenire deside-
rat **J**ob. vi. **N**ec sic mihi cōsolatio vt affligens me dolore
nō parcat p̄s. **E**go in flagella paratus sum r̄c.

ExPLICIT QUALISCUNQ̄ EXPOSITIO ISTIUS PROLOGI.

Postilla **N**icolai de lyra sup̄ p̄phetā abachuc incipit.

Capitulum. j.

Quis qd̄ vidit abachuc. **H**ic incipit ip̄sus aba-
chuc p̄pheta. z diuidit̄ in duas p̄tes. scz in pro-
hemiu z tractatū. qui incipit ibi. **D**sq̄. **I**n pro-
hemio p̄ tangit̄ breuiter materia hui⁹ p̄phete cum dicit̄.
A **D**nus. i. p̄pheta de malo pene venturo sup̄ regnū ba-
bylonie. **S**ic est̄ nauī p̄phavit̄ s̄ assyrios q̄ captiuauerunt
regnū. x. tribuū. iij. **R**e. xvij. sic iste p̄phetauit̄ s̄ babyloni-
os q̄ captiuauerunt regnū duax. iij. reg. vl. z h̄ erat ad p̄sola-
tionē eaz: qz destructo p̄ cyrū z dariū babylonioz reḡ due
trib⁹ fuerūt de captiuitate liberare. j. **E**sdre. j. sc̄do notificat̄
auctor ex noie: cū d̄. **A**bachuc. **E**t ex officio: cū dicit̄.

Qd vidit. s. p̄phete. **D**e tpe vō hui⁹ p̄phete dicit̄ hie-
ro. in plogo z expositores nostri cōter q̄ abachuc p̄pheta
uit destructōez babylone post destructōez templi z altar̄
isrl̄m p̄ chadeos. **C** **D**sq̄. **H**ic incipit tractat⁹. **E**t diui-

dā postulet z dicat ad me-
dicum vim patior: crucior:
vroz examior: vsq̄q̄ medi-
ce clamabo z exaudies: et
r̄ndeat ei sapiētissim⁹ ac cle-
mentissim⁹ medicus: scio q̄
tpe dare debeaz qd̄ postu-
las nō misereoz: mō qz mi-
sericordia ista crudelitas ē
et voluntas tua s̄ te petit.

Ita z de n̄r sciēs clemētie
sue pondera atqz mēsuras
interdū nō exaudit claman-
tem: vt eū p̄bet z magis p̄-
uocet eū ad rogandū: quasi
igne excoctū iustiorē z pu-
riorē faciat: **Q**d intelligēs
aplus sc̄dm id q̄ miscōiaz
p̄secut⁹ ē a d̄no: ait. **S**z nō
i deficiam⁹ **E**t b̄ndicit d̄m
in om̄i tpe. **E**t scit q̄ qui p̄-
seuerauerit vsq̄ i finē h̄ sal-
uus erit: z gl̄iat̄ i labore et
dolore. **E**t cū hieremia dicit̄
Tribulatōez z miseriaz iuo-
cabo vt quō al̄ iuocat de-
um: sic sanct̄ vir z bellator
iunct⁹ ad exercēdū se z p̄bā-
dū tribulatōez z miseriaz i-
uenire desiderat.

ExPLICIT plogus: sequit̄
argumentum.

dī in duas p̄tes. qz p̄ ponit̄ p̄phete denūciatio. sc̄do eluf-
dem oīo. ca. iij. **C**irca primū p̄pheta admittās p̄speritatem
Nabuch. r̄palem. cū ipse esset idolatra pessim⁹ et ei⁹ ppl̄s
circa h̄ p̄ mouet d̄no q̄onēz. sc̄do audit ei⁹ r̄nsionem. ca. se.
Prima in duas. qz p̄ ponit̄ ip̄si⁹ nabuch. p̄speratio: sc̄do

Abachuc luctator for-
tis z rigid⁹ stat sup̄ cu-
stodiā suā z fugit gradū sup̄
munitōnez: vt x̄pm i cruce
cōtemplet: z dicat. **Q**uit
celos gl̄ia e⁹ laudis ei⁹ ple-
na ē tra **S**plēdor ei⁹ vt lux
erit cornua i māib⁹ ei⁹: ibi
abscōdita ē fortitudo eius

ExPLICIT ARGUMENTUM. **I**nci-
pit abachuc p̄pha. **C**a. j.

Quis quod vidit
abachuc p̄pheta
Quis qd̄ d̄ne cla-
mabo: z nō exau-
dies. **V**ocifera-
bor ad te vim paties et nō
saluab. q̄re oñdisti mihi ini-
q̄tatē z laborē: vidē p̄daz z
iniusticiā s̄ me. q̄re respic̄
i p̄tēptores. z taces p̄culcā-
te ip̄io iustiorē se. **E**t facies
hoies q̄si pisces maris: et
q̄si reptilia nō h̄ntia ducez
z factū est iudiciū z p̄radi-
ctio potētior. **P**rop̄ h̄ la-
cerata ē lex: z nō puenit vs-
q̄ ad finē iudicium. qz im-
pi⁹ p̄ualet aduersus iustuz
z p̄p̄ea egrediet̄ iudiciū p̄-
uersū aspiciate i gētib⁹ z vi-
deter admiramī z obstupe-

lem. **E**t taces cōcul. impio. i. nabuc. z ei⁹ exercitus.
Iustiorē se. i. ppl̄m iudaicū colentē te. **E**t facies
hoies q̄si pisces maris p̄mittēdo q̄maliores denozāt mi-
nores: sic est̄ in piscib⁹ mar̄. **E**t q̄si rept̄. nō ha. duce
s̄ p̄ videt̄ q̄ nō hēs curā p̄ de hoib⁹ q̄ de bestiis irrōna-
bilib⁹: de q̄ dicit̄ apl̄s. j. ad **C**oz. ix. **Q**uid ē cura deo d̄
bob⁹. **E**t fa. ē iudi. s. p̄uersum. **E**t d̄dictio. verit-
tat̄. **P**otētior. qz veritas succūbit. **P**ropter h̄
lac. ē lex. qz fit s̄ dictamē leḡ nature. **P**ōt etiā h̄ referi ad
legē mosaicā quā p̄bussēt chaldei. **E**t non pue. vsq̄
ad finē. s. debitū. **I**udiciū. i. executio iusticie s̄ magis
ei⁹ z iū. **Q**uia impi⁹ nabuc. z **P**renalet aduer.
iustū. iude ppl̄m: in q̄ erāt iusti: in ppl̄o s̄ nabuc. nulli: cū
om̄s eēt ydolatre. **P**ropterea egre. iudi. p̄uersum.
Judei em̄ in babylonā ducti frequē in iuste p̄denabantur
ad facultatū suaz amissionē: z aliq̄n ad mortē. **P**oc etiāz
aliter exponit̄ referēdo ad deū. **P**ropterea r̄c. i. ppl̄
p̄dicta videt̄ q̄ a te egrediet̄ iudiciū p̄uersuz: z h̄ corā hoī-
bus p̄funditatē iudicioz tuoz p̄siderare nescientibus.
Aspiciate: h̄ p̄r admittat̄ p̄pha potentia nabuc. s̄ alias
gētes: cū d̄. **A**spiciate in genib⁹ r̄c. i. videbit̄ mirabilia.